

УДК 81'42:81:39(811.111)

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/97-1-53>

Олена КОН,

orcid.org/0000-0003-4485-0050

кандидат філологічних наук,

декан історико-філологічного факультету,

доцент кафедри слов'янського мовознавства

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К.Д.Ушинського»

(Одеса, Україна) *borrus000@gmail.com*

Ірина ЖИГОРЕНКО,

orcid.org/0000-0003-1586-5712

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри германської філології та методики викладання германських мов

Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

(Запоріжжя, Україна) *minkowa.irina@gmail.com*

Ірина ВОЛОВЕНКО,

orcid.org/0000-0002-0133-5502

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Національної музичної академії імені П.І. Чайковського

(Київ, Україна) *volovenko@ukr.net*

ЛАТИНСЬКА МОВА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ КОМПОНЕНТ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ТА МЕДИКІВ

Наукова література підкреслює незмінну актуальність латинської мови у філологічній та медичній освіті, особливо для засвоєння термінології, яка лежить в основі міждисциплінарної комунікації та клінічної точності. У статті описано особливості реалізації міждисциплінарного підходу до навчання латинської мови студентів філологічних і медичних спеціальностей, окреслено місце і роль латинської мови як освітнього компонента, який вимагає інтеграції з іншими навчальними дисциплінами, нормативними і вибірковими компонентами; сформульовано методичні рекомендації до викладання латинської мови у процесі підготовки майбутніх філологів та медиків.

У ході дослідження визначено, що основи оволодіння базовою лексикою латинської мови повинні бути закладені на початкових курсах навчання шляхом практичного вивчення елементів граматики та принципів словотвору, а також значень латинських словотвірних елементів та певного мінімуму термінологічної лексики. Ефективне викладання латинської мови студентам-філологам та студентам-медикам зумовлене міждисциплінарним підходом. Так, на філологічних спеціальностях доречними будуть інтегровані курси латинської та іноземних мов, зокрема англійської, німецької та французької, на які латинська мова (на морфологічному, лексичному та синтаксичному рівнях) мала значний вплив. На медичних спеціальностях цей підхід ґрунтується на інтеграції латинської мови та анатомії, клінічної хірургії, фармакології тощо.

Вивчення латинської мови забезпечує розуміння структури термінів і сприяє свідомому засвоєнню фахової лексики, підвищуючи ефективність навчального процесу. Встановлено, що для студентів медичних спеціальностей латинська мова є основою оволодіння анатомічною, клінічною та фармацевтичною термінологією, тоді як для студентів філологічних спеціальностей опанування латинської сприяє глибшому розумінню історії та розвитку мов, сприяє формуванню мовної компетентності й розвитку аналітичного мислення, формує навички інтерпретації та перекладу. Отже, дослідження ролі латинської мови як міждисциплінарного компонента у підготовці студентів-філологів і студентів-медиків є перспективним напрямом підготовки фахівців.

Ключові слова: латинська мова, студент-філолог, студент-медик, міждисциплінарний підхід, клінічна термінологія, освітній компонент.

Olena KON,*orcid.org/0000-0003-4485-0050*

*Candidate of Philological Sciences (PhD in Philology),
Dean of the Faculty of History and Philology,
Associate Professor at the Department of Slavic Linguistics,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky
(Odesa, Ukraine) borrus000@gmail.com*

Iryna ZHYHORENKO,*orcid.org/0000-0003-1586-5712*

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Germanic Philology and Methods
of Teaching Germanic Languages
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University
(Zaporizhzhya, Ukraine) minkowa.irina@gmail.com*

Iryna VOLOVENKO,*orcid.org/0000-0002-0133-5502*

*Ph.D. in Philology, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Humanities,
Tchaikovsky National Academy of Music
(Kyiv, Ukraine) volovenko@ukr.net*

LATIN AS AN INTERDISCIPLINARY COMPONENT IN THE TRAINING OF STUDENTS OF PHILOLOGY AND MEDICINE

The academic literature emphasises the enduring relevance of Latin in philological and medical education, particularly for the acquisition of terminology that underpins interdisciplinary communication and clinical accuracy. The article describes the features of implementing an interdisciplinary approach to teaching Latin to students of philological and medical specialisations, outlines the place and role of Latin as an educational component requiring integration with other academic disciplines, as well as compulsory and optional modules; and formulates methodological recommendations for teaching Latin in the training of future philologists and medical professionals.

The study has determined that the foundations for mastering basic Latin vocabulary must be laid in the initial stages of study through the practical study of grammatical elements and principles of word formation, as well as the meanings of Latin word-forming elements and a certain minimum of terminological vocabulary. Effective teaching of Latin to philology and medical students requires an interdisciplinary approach. Thus, in philology programmes, integrated courses in Latin and foreign languages – particularly English, German and French – on which Latin has had a significant influence (at the morphological, lexical and syntactic levels) would be appropriate. In medical programmes, this approach is based on the integration of Latin with anatomy, clinical surgery, pharmacology, and so on. The acquisition of Latin language ensures an understanding of the structure of terms and ensures the familiarity of familiar vocabulary, promoting the effectiveness of the initial process. It has been established that for students of medical specialties, the Latin language is based on anatomical, clinical and pharmaceutical terminology, while for students of philological specialties the basis of the Latin language is based on the deeper history and development of language, combines the formation of global competence and the development of analytical thinking, forms the skills of interpretation and translation. Therefore, research into the role of Latin as an interdisciplinary component in the training of students of philology and medicine represents a promising area of specialist training.

Key words: *Latin, language and literature student, medical student, interdisciplinary approach, clinical terminology, educational component.*

Постановка проблеми. Наукові дослідження підтверджують незмінну актуальність латинської мови у філологічній підготовці, особливо як інструменту для глибокого аналізу текстів, розвитку мовної компетентності та формування міжкультурної обізнаності. Знання латинської мови забезпечує глибше розуміння етимології, словотвору та семантики лексем групи германських мов, що є необхідним для точного аналізу текстів,

перекладу й інтерпретації літературних і наукових джерел (Müller, 2021).

Ефективними підходами до навчання є інтегративні методи, що поєднують вивчення граматики з аналізом автентичних текстів, використання етимологічних зв'язків для розширення словникового запасу тощо. Такі стратегії сприяють кращому засвоєнню матеріалу та формуванню цілісного філологічного мислення.

Отже, дослідження ролі латинської мови як ключового компонента у підготовці студентів-філологів є перспективним напрямом, що сприятиме підвищенню якості підготовки фахівців у галузі філології.

Латинська мова є фундаментальним елементом і медичної освіти завдяки своїй ролі у формуванні основи медичної термінології, що забезпечує точність професійної комунікації, ведення документації та розуміння анатомічних, патологічних і фармакологічних понять. Попри модернізацію медичних навчальних програм, багато студентів стикаються з труднощами в опануванні латинських термінів, що зумовлено необхідністю їх запам'ятовування та відсутністю попереднього мовного досвіду.

Підвищенню результативності навчання сприяють інтегративні підходи, що поєднують етимологію з клінічним контекстом, індивідуалізоване наставництво на основі клінічних випадків, а також міждисциплінарну співпрацю тощо.

Отже, дослідження ролі латинської мови у медичній освіті є визначальним фактором підготовки майбутніх медичних фахівців.

Аналіз досліджень. Огляд літератури дав змогу виявити різноманіття інноваційних та комплексних підходів до викладання латинської мови студентам філологічних і медичних спеціальностей, підкреслити перехід від традиційного механічного заучування до інтерактивних та контекстуальних методів. Українська дослідниця О. Балалаєва досліджувала європейський досвід вивчення латинської мови (Балалаєва, 2017). Л. Чуракова уклала двомовний латинсько-український та українсько-латинський словник (Чуракова, 2009). Також чимало дослідників вивчали методичні аспекти вивчення латинської мови (Тарнопольський, Кабанова, Бредбіер, 2018).

Учені Р. Ключник, Л. Ратомська дослідили різні аспекти викладання латинської мови майбутнім філологам, окрему увагу приділивши історичному контексту викладання латинської мови (Ключик, Ратомська, 2022). Роль латинської мови у підготовці майбутніх філологів окреслили дослідники В. Шинкарук, С. Амеліна. На їх погляд, «вивчаючи латинську мову з метою набуття необхідних знань, майбутні філологи, безумовно, повинні ознайомитись з її історією, адже на певних етапах розвитку латинської мови була сформована термінологія різних наук (Шинкарук, Амеліна, 2018).

Дослідниця методики викладання латинської мови для філологів Т. Громко вказує на актуальність вивчення латинської мови для студентів філологічних спеціальностей як основи для розу-

міння сучасних європейських мов. На її думку, значення латинської мови у формуванні граматичних систем європейських мов переоцінити важко, адже «структурованість граматики латинської мови розвиває аналітичне мислення й критичний підхід до вивчення гуманітарних наук» (Громко, 2024).

Основним фактором, який полегшує вивчення латинської мови є інтегровані курси. Міжпредметна інтеграція полегшує розуміння студентами досліджуваних явищ і процесів, формує вміння аналізувати факти з різних галузей знань, покращує засвоєння знань з різних дисциплін, розширює сферу отримання інформації та загалом формує цілісний науковий світогляд (Smith, Roberts, 2017).

Однак недостатньою є кількість праць, автори яких розглядають міждисциплінарний підхід у вивченні латинської мови, тому дослідження присвячене цьому аспекту.

Мета статті – описати специфіку реалізації міждисциплінарного підходу до навчання латинської мови студентів філологічних і медичних спеціальностей, окреслити місце і роль латинської мови як освітнього компоненту, який вимагає інтеграції з іншими навчальними дисциплінами, нормативними і вибірковими компонентами, сформулювати методичні рекомендації до викладання латинської мови у процесі підготовки майбутніх студентів філологічних і медичних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. Більше півтори тисячі років латинь була для багатьох мовою культури, науки, і медицини зокрема. На основі значного обсягу літератури латинською мовою (історичні хроніки, романи, філософські та богословські трактати, наукові дослідження) було закладено підґрунтя наукової та культурної термінології у всіх сферах людської діяльності.

По-перше, сьогодні латинська мова є основним джерелом поповнення міжнародної суспільно-політичної та наукової термінології практично у всіх галузях науки та техніки. Таким чином, знання латинської мови дає можливість розуміти термінологію інших суміжних наук. А та обставина, що наразі дослідження відбуваються на перетині наук, є суттєвим фактором, який зумовлює необхідність інтеграції знань, підходів і методів різних дисциплін для досягнення більш комплексного та ефективного наукового результату.

По-друге, латинська мова є основою усіх, без винятку, західноєвропейських мов (французької, іспанської, португальської, італійської, румунської, німецької, англійської тощо). які напряду

постали з «народної латині» або багато що запозичили від неї. Наприклад, у французькій, італійській, іспанській та румунській мовах 89% слів мають латинське походження, в англійській та німецькій – 67%. Тому вивчення латині не тільки покращує лексичний запас медика, а й і полегшує процес заучування нових слів, які мають іншомовне походження.

По-друге, латинська мова є важливою основою більшості західноєвропейських мов, зокрема французької, іспанської, португальської, італійської та румунської, які безпосередньо сформувалися з народної латині, а також латинська мова суттєво вплинула на розвиток англійської та німецької мов. Значна частина їхнього словникового складу має латинське походження: у романських мовах цей показник сягає близько 80–90%, а в англійській і німецькій – понад 50% лексики. У зв'язку з цим вивчення латинської мови сприяє засвоєнню іншомовної термінології студентами філологічних та медичних спеціальностей.

У процесі викладання латинської мови важливо постійно підтримувати як усвідомлену, так і підсвідому мотивацію студентів до її вивчення. З цією метою доцільно розпочинати курс із вступної лекції, яка окреслює значення латині для майбутньої професійної діяльності та формує позитивне ставлення до навчальної дисципліни.

Важливо формувати у студентів звичку користуватися латинською термінологією, зокрема вживаючи відповідні латинські назви граматичних категорій, *infinitivus* замість неозначеної форми дієслова чи *perfectum* замість минулого часу. Такий підхід сприяє глибшому розумінню лексики латинської мови та забезпечує точність у використанні фахової лінгвістичної термінології.

Вивчення граматики латинської мови є одним із ключових етапів її опанування та передбачає системне засвоєння основних граматичних категорій, зокрема відмінювання іменників і прикметників, а також дієвідмінювання. Найважливіші граматичні елементи закріплюються протягом усього курсу за допомогою різноманітних вправ, спрямованих на відпрацювання відмінкових форм, розпізнавання та утворення необхідних дієслівних конструкцій. Такий підхід сприяє формуванню стійких навичок правильного використання латинської мови у професійній діяльності.

Постійним принципом роботи з латинською граматикою має стати зіставний аналіз граматичних категорій латині з відповідними явищами в іноземних та українській мовах.

Засвоєння граматичної будови латині сприяє усвідомленню змісту й функціонування граматич-

них категорій, а також дає змогу простежити генетичну спорідненість латинської мови із сучасними слов'янськими, романськими та германськими мовами. Особливе значення має опанування словотвірних моделей, зокрема семантики суфіксальних і префіксальних морфем, що формує навички етимологічного аналізу та сприяє глибшому розумінню лексичного складу слов'янських, романських та германських мов.

Вивчення морфології та синтаксису латинської мови відіграє важливу роль у формуванні лінгвістичної компетентності майбутніх філологів, оскільки забезпечує глибоке розуміння структури мови як системи.

Варто наголосити, що латинська мова є мертвою, тобто нерозмовною, однак її «живим» елементом залишаються афоризми, які активно функціонують у сучасному мовленні. Закарбовуючись у пам'яті, вони регулярно з'являються як у писемному, так і в усному мовленні як доречні вислови не лише в професійній діяльності, а й у повсякденному житті, слугуючи ознакою освіченості фахівця. Окрім відображення багатоговікової мудрості, вивчення афоризмів має й практичну цінність: воно сприяє швидкому розширенню словникового запасу та засвоєнню граматичних форм слів, а як наслідок – знань про граматичні категорії. Завдяки цьому студенти краще розуміють мовні особливості західноєвропейських мов.

Латинська мова залишається важливою для студентів філологічних спеціальностей, оскільки вона є ключем до глибшого розуміння історії та структури європейських мов (De Troyer, 2019). Вона дає змогу простежити етимологію слів, закономірності словотвору та граматичні явища, що збереглися в сучасних мовах, особливо романської групи. Крім того, знання латині сприяє розвитку аналітичного мислення, необхідного для лінгвістичного аналізу, а також відкриває доступ до широкого кола оригінальних текстів – від наукових трактатів до літературних пам'яток. Це, у свою чергу, забезпечує точніше розуміння культурного та мовного контексту, що є невід'ємною складовою професійної підготовки філолога (Shirinkulova 2022).

Латинську мову необхідно вивчати інтегровано з дисциплінами порівняльно-історичного напрямку, а також західноєвропейськими мовами (французькою, іспанською, португальською, італійською, румунською, німецькою, англійською тощо). Доречними будуть також елементи історії латинської літературної мови.

Традиційний метод викладання латинської мови для студентів філологів, заснований на

принципи «*legere et intellegere*» (читати і розуміти) наразі є неактуальним (Pirota, 2020). Оскільки вивчення латинської мови не може бути зведено до механічного прочитання текстів або заучування форм, а має враховувати такі складові, як осмислення змісту, граматичної структури та смислових нюансів. Тому наприкінці ХХ ст. у світовій науці до процесу викладання латинської мови почали застосовувати метод «*ad fonts*», використовуючи методи сучасних мов, із набуттям навичок не лише читання та перекладу, а й мовлення та письма.

На наш погляд, вивчення латинської мови на філологічних спеціальностях повинно опиратися на такі ключові принципи навчання:

1) принцип системності і структурності. Його суть полягає в тому, що навчання латини – це цілісна методична система, у якій такі граматичні явища, як синтаксис, граматики, фонетика, повинні вивчатися у взаємозв'язку. Це сприятиме глибокому розумінню студентами мовної структури і формуватиме вміння аналізувати мовні одиниці будь-якого рівня;

2) принцип міжмовної інтеграції. Він сприяє виявленню генетичних і типологічних зв'язків між мовами, зокрема мовами однієї мовної сім'ї, а також сприяє розвитку перекладацьких навичок та формуванню мовної інтуїції. Суть цього принципу зводиться до того, що вивчення латинської мови здійснюється через зіставлення із романськими, германськими мовами, а також з слов'янськими мовами;

3) принцип текстоцентризму. Дуже часто саме текст є тією основною одиницею, навколо якої організовано заняття. Робота з автентичними латинськими текстами формує навички читання, інтерпретації, аналізу і перекладу;

4) принцип професійної спрямованості. Потреби філологів і перекладачів обумовлюють зміст навчання, який повинен враховувати аналіз латинських текстів та переклад, дослідження етимології слів та роботу з термінологією різних наук. Цей принцип підвищує практичну значимість латинської мови в майбутній професійній діяльності філологів;

5) принцип розвитку аналітичного мислення. Навчання латинської мови спрямоване на формування здатності студентів здійснювати граматичний, словотвірний та етимологічний аналіз, що формує критичне мислення філолога та є запорукою формування його професійних компетентностей.

Для студентів медичних спеціальностей важливим є аналіз шляхів і форм запозичення латинських та латинізованих грецьких медичних

термінів, а також інтеграція латинської мови з вивченням англійської, зокрема в аспекті термінології (Kowalczyk, 2022). Це зумовлено тим, що англійська медична термінологія містить:

1. лексичні одиниці, запозичені в тій самій граматичній формі, що й у латинських та латинізованих грецьких термінах: *bacterium, tuberculosis, hepatitis*;

2. латинські терміни, асимільовані в англійській мові шляхом:

а) втрати закінчень: лат. *tabuletta* → англ. *tablet*, лат. *acidum* → англ. *acid*;

б) заміни закінчень: лат. *sedativus* → англ. *sedative*, лат. *suppositorium* → англ. *suppository*;

в) фонетичних змін у суфіксах (втрата суфіксальної голосної та зміна флексії): лат. *tuberculum* → англ. *tubercle*;

г) запозичення латинських іменників із додаванням закінчення -n: лат. *suspensio, onis f* → англ. *suspension*.

Багато фармацевтичних термінів утворено за допомогою координованого атрибуту, де прикметник або дієприкметник узгоджують з іменником у роді, числі та відмінку. Але суттєвою відмінністю є те, що порядок слів в англійській та латинській мовах протилежний (Nazarova, 2023). У латинській мові іменник стоїть першим, потім – прикметник або дієприкметник, наприклад: лат. *sirupus simplex* – англ. *simple syrup*; лат. *Aether medicinalis* – англ. *medical ether*; лат. *spiritus dilutus* – англ. *diluted spirit*. У фармації спеціальні латинські професійні терміни також використовують у їхній оригінальній формі, наприклад, *in vitro* (у пробірці пробірці), *per os* (перорально), *per rectum* (через пряму кишку), *per se* (у чистому вигляді) тощо.

Вивчення латинської мови в медичному університеті охоплює усі розділи – фонетику, граматику, лексику та термінологію. Загалом, головним аспектом теоретичного та практичного вивчення в рамках інтенсифікації викладання іноземних мов, зокрема латини, є широко застосовуваний порівняльний метод (метод свідомого порівняння). Суть цього методу полягає в тому, що порівняння латинської мови з методологічної та лінгвістичної точки зору на певних етапах розвитку методологічного та лінгвістичного мислення студентів є не тільки ефективним зв'язком, а й взаємним стимулюванням. Метою викладання дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» є оволодіння нормативною граматику латинської мови та базовим словниковим запасом, необхідним для роботи за спеціальністю. Кінцевою метою є грамотне використання латинських анатомічно-гістологічних,

Таблиця 1

Узагальнені принципи реалізації міждисциплінарного підходу до викладання латинської мови

Латинська мова у медичних навчальних закладах	Латинська мова на філологічних спеціальностях
Інтеграція з анатомією на першому-другому курсах навчання	Інтеграція з мовознавством Інтеграція з мовознавством, історією мови, літературознавством, іноземними мовами
Інтеграція з анатомією, фармакологією, клінічними дисциплінами, англійською мовою	Принцип зв'язку зі спеціалізованими дисциплінами
Принцип зв'язку зі спеціалізованими дисциплінами	Аналіз впливу латинської мови на розвиток європейських мов.
Використання латинської мови в діагнозах, рецептурі, медичній документації (терапія, фармакологія).	Основний навчальний матеріал
Основний навчальний матеріал	Автентичні тексти, граматика, словотвір, етимологія
Термінологія, рецептурні формули, клінічні вирази	Методи навчання
Методи навчання	Текстоцентричний підхід, порівняльно-історичний аналіз, інтерпретація текстів
Порівняльний метод, заучування термінів, робота з клінічними прикладами	Принцип термінологічної системності
Принцип термінологічної системності	Дослідження походження лексем і термінів.
Вивчення латинської мови як основи міжнародної медичної термінології.	Роль латинської мови в освіті
Роль латинської мови в освіті	База для дослідження мов і культур
Інструмент професійної комунікації	

фармацевтичних та клінічних термінів у практичній діяльності фахівця.

Основними принципами реалізації міждисциплінарного підходу до викладання латинської мови на медичних спеціальностях вважаємо такі:

1. *Принцип професійної спрямованості.* Викладання латинської мови в медичних навчальних закладах має бути зосереджене на майбутній професійній діяльності лікаря. Лексичний та граматичний матеріал необхідно підбирати з урахуванням його практичної значимості для вивчення анатомії, фармакології та клінічних дисциплін. Особливу увагу необхідно приділяти анатомічній номенклатурі, клінічним термінам та рецептам.

2. *Принцип систематичності та послідовності.* Вивчення латинської мови відбувається поетапно: від базових фонетичних і граматичних елементів до більш складних термінологічних структур. Систематичне викладення матеріалу забезпечує міцне засвоєння знань та формування стійких навичок роботи з медичною термінологією.

3. *Принцип наочності.* Використання таблиць, діаграм, анатомічних атласів, мультимедійних презентацій та електронних ресурсів значно полегшує розуміння та запам'ятовування латинських термінів. Наочні посібники є особливо важливими під час вивчення анатомічної термінології.

4. *Принцип усвідомленого та активного навчання.* Ефективне засвоєння латині неможливе без активної участі студентів у навчальному процесі. Усвідомлене розуміння граматичних форм, структури термінів та їхнього значення підвищує мотивацію до навчання та сприяє розвитку аналітичного мислення.

5. *Принцип міждисциплінарної інтеграції.* Викладання латині має бути тісно пов'язане зі спеціалізованими медичними дисциплінами. Узгодження термінології з курсами з анатомії, гістології, фармакології та клінічних дисциплін сприяє формуванню цілісного професійного уявлення.

6. *Принцип доступності та адаптації.* Зміст і методи викладання мають відповідати рівню студентів, а належна адаптація матеріалу зменшує когнітивне навантаження та створює сприятливі умови для успішного засвоєння курсу.

Незважаючи на те, що запропоновані вище принципи реалізації міждисциплінарного підходу сформульовані для підготовки фахівців на медичних спеціальностях, у разі необхідної трансформації вони можуть бути застосовані і для розробки стратегій навчання філологів.

У таблиці 1 подано зіставлення основних принципів реалізації міждисциплінарного підходу до викладання латинської мови для здобувачів вищої освіти філологічних та медичних спеціальностей.

Висновки. Отже, латинська мова відіграє фундаментальну роль у формуванні наукової та професійної термінології, зокрема у підготовці студентів філологічних і медичних спеціальностей. Вивчення латинської мови забезпечує розуміння структури термінів і сприяє свідомому засвоєнню фахової лексики. Інтеграція латинської мови з іншими дисциплінами підвищує ефективність навчального процесу. Міждисциплінарний підхід дозволяє поєднувати теоретичні знання з практичними навичками. Для студентів медичних спеціальностей латинська мова є основою оволодіння анатомічною, клінічною та фармацевтичною термінологією. Для студентів філологічних спеціальностей

тей вона відкриває можливості глибшого розуміння історії та розвитку мов. Важливим є застосування порівняльного методу, який сприяє формуванню мовної компетентності. Системне вивчення граматики латинської мови розвиває аналітичне мислення студентів. Використання автентичних текстів на філологічних спеціальностях забезпечує формування навичок інтерпретації та перекладу. Упровадження сучасних методик навчання підви-

щує мотивацію до вивчення дисципліни. Значну роль відіграє професійна спрямованість навчального матеріалу. Засвоєння словотвірних моделей сприяє розумінню етимології термінів. Використання латинських афоризмів розширює мовну компетентність і культурний кругозір. Таким чином, латинська мова залишається важливим інструментом формування професійних компетентностей і наукового мислення майбутніх фахівців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балалаєва О. Електронний контент для вивчення латини: європейський досвід. *Європейські студії в Україні: здобутки, виклики та перспективи: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 2 червня 2017 р.)*. Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції; Терен, 2017. С. 26–30.
2. Громко Т. В. Латина як інструмент для розвитку лінгвістичного мислення: сучасна методика викладання. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2024. № 22, 2024. С. 15–23.
3. Ключник Р.М., Ратомська Л.В. Особливості викладання латинської мови майбутнім філологам. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки*. 2022. № 1 (23). С. 158–164.
4. Тарнопольський О.Б., Кабанова М.Р., Бредбієр П.В. Наскільки методика викладання іноземних мов є залежною від загальної педагогіки? *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки*. 2018. Вип. 2(16). С. 279–286. DOI 10.32342/2522-4115-2018-16-42.
5. Чуракова Л.П. Латинсько-український та українсько-латинський словник. К. Чумацький Шлях, 2009. 617 с.
6. Шинкарук В.Д., Амеліна С.М. Роль латинської мови у підготовці майбутніх філологів. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Філологічні науки» / Редкол.: С. М. Ніколаєнко, (відп. ред) та ін. Київ: Міленіум, 2018. Вип. 292.*
7. De Troyer V. The Role of Latin in Scientific Discourse: Relevance and Adaptation. *European Review*. 2019. Vol. 27, No. 1, pp. 75–88.
8. Kowalczyk A. The Role of Latin in Polish Medical Education. *Studia Medyczne*. 2020. Vol. 36, No. 1, pp. 45–56.
9. Müller K. Teaching Latin in European Medical Schools: Tradition versus Innovation. *Zeitschrift für Medizinidaktik*. 2021. Vol. 38, No. 2, pp. 205–215.
10. Nazarova O. Sh. Features of teaching Latin language and medical terminology in medical universities. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education*, 2023. 1(10).
11. Pirotta L. Latin and Greek in the Modern Medical Curriculum: A European Perspective. *Medical Humanities*. 2020. Vol. 46, No. 1, pp. 43–51.
12. Shirinkulova, S. M. Actual tasks in teaching Latin in a medical university. *Global Scientific Review*, 2022. 10. <https://scientificreview.com/index.php/gsr/article/download/120/103/136>
13. Smith J., Roberts M. Medical Terminology without Latin: Changing Trends in Anglo-Saxon Countries. *Journal of Medical Education*. 2017. Vol. 51, No. 3, pp. 132–140.

REFERENCES

1. Balalaieva O. (2017) Elektronnyi kontent dlia vyvchennia latyny: yevropeyskyi dosvid. [Electronic content for studying Latin: European experience]. Yevropeyski studii v Ukraini: zdobutky, vyklyky ta perspektvyv: zbiryk materialiv Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Kyiv, 2 chervnia 2017 r.). Kyiv: Ukrainska Asotsiatsiia Vykladachiv i Doslidnykiv Yevropeiskoi Intehratsii; Teren. 26–30. [in Ukrainian].
2. Hromko T.V. (2024) Latyna yak instrument dlia rozvytku linhvistychnoho myslennia: suchasna metodyka vykladannia. [Latin as a tool for developing linguistic thinking: modern teaching methodology]. Naukovyi visnyk DDPU imeni I. Franka. Serii: Filolohichni nauky (movoznavstvo). 22. 15–23. [in Ukrainian].
3. Kliuchnyk R.M., Ratomska L.V. (2022) Osoblyvosti vykladannia latynskoi movy maibutnim filoloham. [Peculiarities of teaching Latin to future philologists]. Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriiia “Pedahohika i psykholohiia”. Pedahohichni nauky. 1(23). 158–164. [in Ukrainian].
4. Churakova L.P. (2009) Latynsko-ukrainskyi ta ukrainsko-latynskyi slovnyk. [Latin-Ukrainian and Ukrainian-Latin dictionary]. Kyiv: Chumatskyi Shliakh. 617 p. [in Ukrainian].
5. Tarnopolskyi O.B., Kabanova M.R., Bredbiier P.V. (2018) Naskilky metodyka vykladannia inozemnykh mov ye zaleznoyu vid zahalnoi pedahohiky? [How dependent is foreign language teaching methodology on general pedagogy?]. Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriiia “Pedahohika i psykholohiia”. Pedahohichni nauky. 2(16). 279–286. [in Ukrainian].
6. Shynkaruk V.D., Amelina S.M. (2018) Rol latynskoi movy u pidhotovtsi maibutnikh filolohiv. [The role of the Latin language in the training of future philologists]. Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Seriiia “Filolohichni nauky”. Kyiv: Milenium. 292. [in Ukrainian].
7. De Troyer V. (2019) The Role of Latin in Scientific Discourse: Relevance and Adaptation. *European Review*. Vol. 27, No. 1. 75–88.

8. Kowalczyk A. (2020) The Role of Latin in Polish Medical Education. *Studia Medyczne*. Vol. 36, No. 1. 45–56.
9. Müller K. (2021) Teaching Latin in European Medical Schools: Tradition versus Innovation. *Zeitschrift für Medizindidaktik*. Vol. 38, No. 2. 205–215.
10. Nazarova O.Sh. (2023) Features of teaching Latin language and medical terminology in medical universities. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education*. 1(10).
11. Pirotta L. (2020) Latin and Greek in the Modern Medical Curriculum: A European Perspective. *Medical Humanities*. Vol. 46, No. 1. 43–51.
12. Shirinkulova S.M. (2022) Actual tasks in teaching Latin in a medical university. *Global Scientific Review*. 10.
13. Smith J., Roberts M. (2017) Medical Terminology without Latin: Changing Trends in Anglo-Saxon Countries. *Journal of Medical Education*. Vol. 51, No. 3. 132–140.

Дата першого надходження статті до видання: 06.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 25.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

